

Досліджуючи зміст теорій модернізації, Г. Черніченко та А. Єфременко, зробили висновок, що модернізація – це найважливіша зміна людської цивілізації з часів промислової революції XVIII ст., яка включає зміни в діяльності, поведінці, процесах, змісті, структурі, системі й самій ідеї людської цивілізації. Таким чином, модернізація – це історичний і комплексний процес розвитку, змін та тісної міжнародної взаємодії сучасних цивілізацій, які підтримують пріоритети інноваційного розвитку та міжнародної конкуренції [1, с. 8-9].

Підсумовуючи вище сказане, слід зазначити, що поняття модернізації є багатогранним та суперечливим, тому вимагає детального висвітлення в наукових дослідженнях, враховуючи креативність підприємств. Критичне осмислення проблем розвитку системи менеджменту підприємств дозволить уточнити концептуальні аспекти її модернізації. Підхід до модернізації системи менеджменту диктує необхідність стати конкурентним учасником ринку, а також має на меті зростання конкурентоспроможності підприємств розвиток яких є цілеспрямованим та системним. Тобто модернізація – це процес удосконалення системи управління менеджменту та розвитку підприємства, що відбувається на інноваційній основі і є об'єктом управління тактичного та оперативного менеджменту.

Список використаних джерел:

1. Черніченко Г.О., Єфіменко А.В. Теорії модернізації в контексті постіндустріального розвитку. *Зб. наук. праць «Економічний вісник НТУУ «КПІ»*. 2012. № 9. С. 4-12. URL: <http://economy.kpi.ua>. З.
2. Amoros J. Entrepreneurship and Quality of Institutions. A Developing-Country Approach. World Institute for Development Economics Research (UNU-WIDER). Research Paper. 2009. 23 p. URL: <https://www.wider.unu.edu/publication/entrepreneurship-and-quality-institutions>

Канд. екон. наук Петриняк У. Я., Гордієнко А. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

Сільське господарство є важливою частиною економіки України та виступає підґрунтям для розвитку інших її галузей. Продовольча незалежність і безпека безпосередньо залежні від стану аграрного сектора який складає понад третину

всього експорту товарів держави, а також надає сільському населенню робочі місця.

Вивченням питання впливу менеджменту на ефективність аграрних підприємств займались П. Гарасим, О. Шкуратов, Т. Дьолог, Л. Чорна тощо.

Аграрним підприємствам притаманна сукупність виняткових особливостей, котрі впливають на створення і протікання системи менеджменту. Сезонність виробництва, змінна кількість необхідних трудових та матеріальних ресурсів протягом року вимагають певних методів управління в напрямі збалансування і вирівнювання наявних мінливих диспропорцій. Тому менеджмент сільськогосподарського підприємства повинен бути достатньо гнучким та оперативним. Підприємство повинно проводити компенсаційні заходи, котрі б відновлювали рівновагу і збалансовували його розвиток [1].

Різні обставини, з якими доводиться зустрітися в менеджменті підприємства, взаємопов'язані, тому при керуванні в таких умовах потрібно реагувати на вплив різних ситуацій, природних умов або технологічних проблем в макро- і мікросередовищах, тим самим запускаючи утворення низки інших процесів управління, котрі, складаються у циклічний ланцюжок, який утворює постійні управлінські цикли.

Управління виробничим процесом сільськогосподарського підприємства формується з окремих управлінських циклів, кожен з яких поділений на самостійні операції. До таких операції відносять:

- 1) збір і передача інформації про об'єкт управління, її обробка й аналіз надходжуваної інформації;
- 2) побудова стратегії та рішень на основі цього аналізу, передача наказів на об'єкт управління, щодо виконання і реалізація конкретних планів та постанов;
- 3) порівняльна характеристика отриманих даних та показників з їх плановими величинами, внаслідок реалізації прийнятих стратегій.

Менеджмент на сільськогосподарських підприємствах вимагає від керівників всіх рівнів чіткого врахування специфіки сільськогосподарської галузі, котра, окреслює особливості існування та розвитку таких підприємств. Задля прибуткової діяльності сільськогосподарських підприємств в перспективі, важливо створити систему стратегічного управління на всіх рівнях управління в якій обов'язково

враховуватимуться особливості сільськогосподарського виробництва, специфіку та обумовлені ними труднощі при виборі та впровадженні стратегії [3].

При переході аграрних підприємств на інтенсивні методи господарювання, широко почали застосовувати засоби хімізації і проведення меліорації земель. Але використовуються вони переважно для отримання економічних результатів не зважаючи на наслідки в вигляді: деградації ґрунту, зниження її родючості й, як наслідок, до погіршення якості сільськогосподарської продукції, стану довкілля та зниженню показників ефективності.

Через ці протиріччя, між економічною доцільністю та екологічною безпекою, гостро встають питання розробки природоохоронних стратегій, орієнтованих на узгоджене вирішення економічних і екологічних проблем в аграрних підприємствах [2].

На думку Шкуратова О.І., менеджмент в аграрному секторі економіки представляється як системний тип управління, зосереджений на утворенні, розвитку та підтримці екологічно збалансованого сільськогосподарського виробництва з урахуванням багатофункціонального характеру природокористування в агро-сфері [4]. Екологічно безпечною вважається така виробнича діяльність підприємства, в результаті якої певній території та екосистемі наноситься менший збиток, ніж експлуатаційний потенціал землі.

Отже, із вищесказаного можна зробити висновок, що менеджмент є невід'ємною складовою будь-якого аграрного підприємства та повинен мати ефективні гнучкі стратегії зорієнтованих на екологічність та економічність діяльності.

Список використаних джерел:

1. Гарасим П.М. Вплив аграрної реформи на формування інформаційного забезпечення системи управління підприємством. *Економічні науки, серія «Облік і фінанси»*. 2010. №7. С. 341-349.
2. Дьолог Т.І. Проблеми і особливості управління вітчизняними сільськогосподарськими підприємствами. *Інноваційна економіка*. 2013. №3. С. 101-104.
3. Чорна Л.О. Тенденції розвитку менеджменту сучасного підприємства. *Агросвіт*. 2018. № 5. С. 16-20.
4. Шкуратов О.І. Екологічний менеджмент в системі стратегічного управління сільськогосподарських підприємств. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2013. №4. С. 246-249.